

2018-10-29

Tekniska nämnden

Dnr Ten 2018/687

Översyn av kommungränserna - utredningsdirektiv

Förslag till beslut

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till tekniska nämnden

1. Bygg- och miljöförvaltningen uppdras att utreda frågan om kommungränsernas utformning och namnsättning enligt direktiven i denna tjänsteskrivelse. Uppdraget ska återrapporteras senast i juni 2019.

Ärendet i korthet

Namnberedningen har föreslagit att frågan om kommungränserna i Järfälla utreds. Bakgrunden är bland annat den utbyggnad av samhällsstruktur som sker i framförallt kommunens södra delar.

Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att förvaltningen får ett uppdrag om att utreda frågan om kommungränser för att utröna om det finns behov av att skapa nya indelningar i området för att bättre spegla den tänkta utformningen av lokalsamhället.

Handlingar

1. Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-10-29
2. Namnberedningens protokoll 2018-10-11

Bakgrund

Namnberedningen har föreslagit att frågan om kommungränserna i Järfälla utreds. Bakgrunden är bland annat den utbyggnad av samhällsstruktur som sker i framförallt kommunens södra delar.

Tekniska nämnden är den nämnd i Järfälla som har ansvar för namnsättningsfrågor i den offentliga miljön. Uppdraget är brett definierat och innefattar vägar, torg, områden, platser och nämnden fattar beslut efter förslag från namnberedningen. Därtill gäller enligt kommunallagen allmänt att kommunfullmäktige har en roll i att fatta beslut i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Frågan om indelning och namnsättning av kommundelarna bedöms vara av sådan vikt att frågan ytterst kommer bli föremål för fullmäktiges ställningstagande. Tekniska nämndens roll i ett sådant sammanhang blir då att ta fram ett underlag för fullmäktiges ställningstagande.

Analys

Järfälla indelas i dagsläget i sex stadsdelar: Kallhäll, Stäket, Jakobsberg, Viksjö, Barkarby och Skälby. Stadsdelarna har flera användningsområden, bland annat när kommunen delar in sin geografiska yta i olika *nyckelkoder* för att kunna framställa olika typer av statistik. Indelningen har ibland också använts för att ange gränser för olika administrativa rättigheter. Namnsättningen kan också ha en betydelse för kommunikativa syften vid exempelvis vägvisning och skyltning inom och mellan områden i kommunen. Namnsättningsfrågornas betydelse för att skapa en lokal identitet ska inte heller underskattas.

Kulturmiljölagen föreskriver god ortnamnsred iakttag genom att ett antal principer tillämpas för namnsättning inom statlig och kommunal verksamhet¹:

- Hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl,
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, och
- namn på svenska, samiska, finska och meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.

Kommunens utveckling, med omfattande bostads- och verksamhetsexpansion i den södra delen av kommunen, innebär en påtaglig förändring av miljöerna relativt dagens situation. Den förändrade samhällsstrukturen kan göra att behovet uppstår av att skapa en ny kommundel för att utgöra en balanserad indelning som kan läggas till grund för administrativa bestämmelser och som på ett rimligt sätt speglar lokalsamhällets karaktär.

Överväganden

Namnsättningen av kommundelar bidrar som sagt till att skapa lokal identitet och erfarenheter av tidigare namnsättningsfrågor i Järfälla visar på ett stort engagemang hos Järfällaborna när namnsättning av lokala områden ska avgöras. Utredningen bör därför bedrivas med ett utåtriktat arbetssätt där Järfällabornas åsikter inhämtas och olika alternativ till gränsdragning och namnsättning prövas. Det är också viktigt att beslutet förankras väl i den kommunala organisationen och bland viktiga samarbetsparter till kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Barn påverkas inte av framtagandet av utredningsdirektivet. Arbetet med att se över gränserna för kommundelarna kan inkludera en barnkonsekvensanalys.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Utredningen av kommundelsgrenserna och namnsättningen kan väntas innebära kostnader för olika analyser på karta och andra smärre administrativa kostnader. Kostnaderna bärs av tekniska nämnden och ingår inom ram i budgeten för år 2019.

¹ 4 § Kulturmiljölagen (1998:950)

Slutsatser

Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att förvaltningen får ett uppdrag om att utreda frågan om kommungränser för att utröna om det finns behov av att skapa nya indelningar i området för att bättre spegla den tänkta utformningen av lokalsamhället. Utredningen ska genomföra följande:

- Se över dagens kommungränser när det gäller utformning av dessa inklusive att överväga om en ny kommun behövs skapas.
- Analysera vilka behov av namnsättning eller förändring av namn som följer av översynens resultat. God ortnamnsed ska iaktas vid framtagande av förslag om namn.
- Beskriva vilka konsekvenser de olika förslagen får för såväl kommuninvånarna som för de kommunala verksamheterna.
- Möjliggöra för Järfällaborna att lämna synpunkter på de förslag som utredningen tar fram.

Johan Bergman
Bygg- och miljödirektör

Robert Jägare
Chef kvalitet och verksamhetsstöd

Beslutet ska skickas till

Alla nämnder
Ingrid Kennerstedt Bornhall
Lars Björnsson
Per Rydén
Akten